

Generalforsamling i Å lavet den 8/3 2023

Velkommen til alle til vores generalforsamling i Nedre Tude Å og Vårby Ås Ålav.

Først må mange af os glæde os over, at der er kommet en lidt anden farve på regeringstaburetterne. Ikke mindst indenfor vores område, som lever af det, der skabes i vores virksomhed, nemlig fødevarerproduktion.

Endelig har vi fået en minister, som vil og kan forstå vores erhvervs udfordringer.

Det bliver spændende at følge den kommende tid, hvor landbruget ser frem mod en CO2 afgift, og hvordan den bliver udformet og implementeret. Vi er lovet, at det ikke må gå ud over tab af arbejdspladser eller konkurrenceevne. Indtil videre er implementeringen udskudt 1 år.

Efter sidste generalforsamling den 9.3.2022 konstituerede bestyrelsen sig med Ulrik Kristensen som sekretær. Knud Hansen som kassere, Lisbeth Rasmussen som næstformand og jeg selv som formand.

Det var med stor sorg vi den 8. juli 22 modtog meddelelse om, at Ulrik, vores sekretær, var død. Ulrik havde de sidste par år kæmpet med en kræftsygdom. Med ukuelig viljestyrke og tro på, at han kunne komme igennem denne svære periode, fortsatte han sit job og bestred sekretærjobbet til fulde.

Kræften fik til sidst overtaget, og han måtte opgive jobbet som sekretær i Å lavet.

Helle og familien var omkring ham i hjemmet, da han sov ind.

Vi i Å lavet har mistet en god ven, en indsigtfuld person, som gravede sig ned i problemstillinger af enhver art, og på sin rolige facon løste disse, og som vi via hans job som sekretær, havde overordentlig stor glæde af.

Vi vil savne ham meget.

På et senere bestyrelsesmøde besluttede vi, at suppleant Peter Beck indtrådte i bestyrelsen, og Bjarne overtog sekretær jobbet efter Ulrik.

Den 12. april 22 havde vi bestyrelsesmøde i Å lavet. Vi havde et par udkast med erstatning til lodsejere langs Tude Å til orientering. Beregningerne til erstatning var udarbejdet af Hans Fink, som er hyret af Slagelse Kommune. Erstatningerne er beregnet, som et engangsbeløb for tab af værdi på de arealer, der bliver påvirket af det reviderede genslyngnings projekt.

Vi besluttede, at lade en uvildig person genberegne udvalgte erstatningsopgørelser, så vi kan få et indtryk af, om de foreslåede erstatninger er rimelige.

Jeg kontaktede Hans Jakob Kjøller som er økonomi og ejendomsrådgiver i VKST, til at bistå os i forhold til de foreslåede erstatninger og skatteforhold, som vil berøre de lodsejere, som kommer til at lide under den højere vandstand på deres arealer.

H.J. lovede at tage kontakt til Slagelse Kommune om det videre forløb i sagen.

Den 30. maj 22 rettede H.J. henvendelse til Slagelse Kommune, ved Bo Gabe, hvor han orienterede om min kontakt til ham med henblik på bistand til lodsejerne i forbindelse med vurdering af de fremsendte tilbud om erstatninger herunder den skattemæssige behandling af de modtagne erstatninger.

Overfor Bo Gabe gav han udtryk for, at erstatningerne kan være fritaget for beskatning, hvis betingelserne i ejendomsavancebeskatningsloven er opfyldt angående ekspropriation.

Fritagelse på aftale tidspunktet kræver hjemmel til ekspropriation. Myndigheden skal have lovhjemmel til, at gennemføre en ekspropriation, hvis der ikke indgås en frivillig aftale.

Kommunen skal have vilje til ekspropriation. Myndigheden skal have udtrykt vilje til, at ekspropriere hvis ikke der indgås en frivillig aftale.

Det vil være Slagelse Kommune, der som vandløbs myndighed skal tilvejebringe grundlaget, for at skattefritagelsesbestemmelserne er opfyldt på aftale tidspunktet.

Sker ekspropriation vil det formentligt være nødvendigt inden da, at indhente Skats bindende forhåndsbesked på, hvorvidt ekspropriationsbeføjelserne er tilvejebragt.

Vurderingen af de fremsendte tilbud på erstatninger må ske med forbehold for, at disse er fritaget for beskatning.

Den 23. juni mailede Bo Gabe tilbage til H.J.

Han udtalte, at det kunne være hensigtsmæssigt at afkræve Skat et forhåndssvar i forhold til ejendomsavancebeskatningen.

Han mente, det ville være hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i en af de lodsejere, der har en større erstatning i udsigt, for på den måde at få afdækket spørgsmålet, frem for at samtlige lodsejere skal i gang med den sontring.

Bo Gabe ønskede H.J. s assistance til at formulere spørgsmål overfor Skat vedrørende forhåndssvar i forhold til ejendomsavancebeskatningen.

Bo Gabe kendte ikke svar tider hos Skat, og kommunens aftale med lodsejerne om kompensation forudsætter at den er fritaget for avancebeskatningen, så kommunen på denne måde påtager sig risikoen for et negativt svar.

Jeg har for ca. en måned siden talt med H.J., om han er kommet længere med en afklaring overfor skat om de skattemæssige forhold med hensyn til avancebeskatningen af erstatningerne.

Han havde haft meget travlt med BNBO opgørelser, så han var ikke kommet videre. Ej heller med vurdering af erstatnings tilbuddet til Jimmy.

Det er måske heller ikke relevant på nuværende, da kommunen på et Byrådsmøde inden jul besluttede, at udskyde hele projektet til 2025 grundet pengemangel.

Der er, når vi når 2025 måske en helt ny situation, som bevirker at nye genberegninger skal foretages.

Jeg vil kraftig fraråde, at lodsejere med erstatningstilbud overvejer at underskrive tilbuddet. Der vil muligvis skulle foretages nye beregninger senere.

Min hukommelse i forhold til genslyngningsprojektet start, er ikke helt inde på lystavlen. Jeg gjorde, som man gør i dag, søgte så på Google. Der blev jeg, må jeg sige, ikke så lidt overrasket.

I et såkaldt Nyhedsbrev nr. 1 dateret den 25/11 2010 fra Slagelse Kommune udfærdiget af den tidligere Miljøchef Thomas Hilkjær stod der som indledning:

Genopretning af Tude Ådal projektet er godt i gang. De Tekniske forundersøgelser er snart færdige, og de ejendomsræssige forundersøgelser påbegyndes indenfor de kommende måneder. Projektgruppen arbejder på højtryk. Og der er nedsat en følgegruppe til projektet. Projektet forventedes afsluttet år 2015.

Altså snart er det 13 år siden projektets opstart, og med endnu mindst 2 år til inden de egentlige gravearbejder går i gang, når vi sikkert op på en samlet åremål på 17-18 år inden det færdige resultat af anstrengelserne er tilendebragt.

Mange vil sikkert fundere over, om dette projekt kan retfærdiggøre, at der er brugt så mange timer og så mange skatte kroner på projektet. Det kan kun tiden vise.

Den 28. juni var bestyrelsen på sin årlige å-besigtelse sammen med Henrik Poulsen fra Slagelse Kommune.

Vi samledes på parkeringsområdet ved Slusen under Bildsøvej i Næsby. Vandstanden i åen under slusen var meget høj, og der var en kraftig strøm mod Store Bælt på grund af tidevandet.

Vi fortsatte til engarealerne opstrøms af tude Å ved Pine Mølle, og kunne konstatere at store arealer af engene stadig var oversvømmet. Det var meget usædvanligt for denne årstid. Oversvømmelserne forringer værdien af engarealerne, da græsningsudbytterne er meget reducerede.

Henrik fortalte, at oversvømmelserne højst sandsynligt skyldes, at slusen ikke virker, og at engene derfor ofte oversvømmes med saltvand. Havde den virket ville den have forhindre at vandstanden i åen stiger ved højvande. Et nærliggende lille skovareal var gået ud. Det skyldes formentlig at træerne ikke tåler saltvand.

Vi konstaterede på flere strækninger af åen, at der var kraftig vækst af pil, som breder sig og hænger ned i vandet. Ved vandstandsstigninger vil vandføringsevnen kraftigt forringes da grenene vil hænge ned i vandet. Vi håber, at man fremadrettet vil opprioritere en fjernelse af piletræer tæt ved å kanterne.

På det efterfølgende bestyrelsesmøde samme aften som blev afholdt hos Lisbeth, var fokusområdet især rettet mod pfas-problematikken i vores område. Analyserne som kommunen havde fået foranstaltet, havde vi på daværende tidspunkt ikke modtaget. Vi ville presse på for at få dem i hænde.

På et vandsynsrådsmøde fra den 13. oktober 22 udtalte Jørgen Gryner, som er formand for Vandsynsrådet, under punktet, Håndtering af spildevand: Vi er nødt til at håndtere spildevand på et overordnet og tidligere niveau i forbindelse med kommuneplan udarbejdelse.

I forhold til miljøfremmede stoffer som f.eks. Pfas, lægemidler og pesticider arbejder kommunen på, i samarbejde med forsyningen, at udbygge de store eksisterende rensningsanlæg, så de kan håndtere flere miljøfremmede stoffer. Arbejdet med den nye spildevandsplan forventes at forløbe fra juni 22 til juni 23. Planen skal politisk behandles i fjerde kvartal 23. Der vil løbende blive orienteret til relevante interessenter, herunder vandsynsrådet.

Klimatilpasning særligt omkring nedbør, hænger stærkt sammen med det der foregår i spildevandsplanen. Man vil prioritere højvandssikring af by og sommerhusområder, udtagning af lavbundsarealer og vurdering af nedbørens påvirkning på byer og vandløb.

Skader handler om bygningskader, der er endnu ikke et færdigt modul, der kan beregne skader på landbrugsarealer. Man vil prioritere udtagning af landbrugsarealer, og sørge for opdateret beredskabsplan og samarbejde med landbruget.

Derefter var der et punkt om status på vedligeholdelsen af vandløb ved Henrik Poulsen.

Han fortalte, at man var i gang med vedligeholdelse af vandløbsskikkelserne. 15 km vandløb skulle have skånsom oprensning, og der skulle foretages vinterbeskæring af træbevoksning på brinkerne af Å løbene.

Henrik Poulsen fik ros for et godt år for brug af pincetten, et effektivt redskab til fjernelse af pindsvineknop. Han udtalte, at brugen af pincetten, er bedst i slut juli og i august.

Vandsynsrådet var i foråret 22 til et møde ved Serdrup Å, hvor vi så på manuel grødeskæring, og hvor vigtigt og effektivt dette kunne gøres. På en kort strækning med denne grødeskæring, så vi efter kort tid en vandstandssænkning på ca. 15 cm opstrøms.

Bo Gabe gav en status på Tude Å projektet. Hans Fink havde været ude hos nogle lodsejere for at snakke om ulemper og kompensation. Der ville efterfølgende blive udsendt breve med erstatningsforslag til lodsejerne langs åen.

Byrådet havde besluttet, som jeg tidligere har nævnt, at selve anlægsdelen af Tude Å projektet udskydes til 2025. Projektet bibeholdes som vedtaget. Byrådet har afsat yderligere 5 mil. Kroner til eventuelle prisstigninger.

Der blev under mødet spurgt ind til, hvad man ville gøre ved slusen under broen. Der blev svaret, at man intet ville gøre ved slusen. Man får ikke lov til at sætte en ny sluse op. Vi mente, at en kraftig renovering af den eksisterende kunne udføres uden at søge om tilladelse.

Der blev ligeledes spurgt om problemet med vådt terræn i engene. Hvordan skal vi forholde os til det. Svaret var: hvis der kan dokumenteres manglende græs og dermed foderenheder, kan lodsejerne blive erstattet ved indsendelse af dokumentation til kommunen.

Hvis udfordringerne med oversvømmelserne har noget med kommunens vedligeholdelsesansvar at gøre, skal man komme med et krav om erstatning.

Jeg forespurgte, om der var foretaget Pfas prøver i Tude Å og Vårby Å. Jeg fik en bekræftelse på, at det var der taget. Jeg bad om at få disse tilsendt, og efter gentagne henvendelser modtog jeg dem her i slutningen af januar. De viste at PFAS værdierne i prøverne overholdt grænseværdierne.

Det er nu 13 år siden forslaget til en såkaldt genopretningsplan og genslyngningsplan for Tude Å blev født.

Jeg har, som jeg nævnte tidligere, for at få genopfrisket min hukommelse kigget tilbage i arkiverne og set på historikken fra dette tidspunkt. Et stort gennemgående emne for Å lavet har været Slusen ved Bildsøvej.

Ålavet har gentagne gange klaget over, at slusen ikke har fungeret efter hensigten.

Det startede allerede ved Å lavets oprettelse i 2012, hvor vi overfor kommunen påpegede den manglende reparation, som havde medvirket til unødvendige oversvømmelser opstrøms åen.

Vi følte, at kommunen havde undladt at opfylde deres forpligtelser gennem flere år, også før genslyngningsprojektet var besluttet.

Vi fik det svar fra Flemming Kortsen, at man ville foretage en undersøgelse af slusen, og på baggrund af den vurdere, om en midlertidig løsning skulle iværksættes.

Man ønskede ikke en gennemgribende renovering, da man forventede, at projektet, som tidligere nævnt, ville stå færdigt i 2015, og at slusen derefter skulle nedlægges.

Han sluttede mailen med at nævne, at såfremt projektet mod forventning ikke blev gennemført, ville man tage stilling til en langtidsholdbar løsning, som ville indbefatte en totalrenovering.

Som jeg sagde tidligere, er det snart 13 år siden, vi begyndte at arbejde for løsning af sluseproblematikken.

Jeg skal ikke trætte jer med det videre forløb, men dog nævne et lodsejermøde i starten af 21, som nogle af jer deltog i, om sluseproblematikken.

På mødet bemærkede flere deltagere, at tålmodigheden var ved at være opbrugt med hensyn til, hvornår der gøres noget ved slusen. Flere af deltagerne havde oplevet, at deres arealer bliver vådere. Der var et stort behov for, at slusen virkede.

Flemming Kortsen nævnte endnu en gang, altså 9 år efter at han brugte samme formulering, at der er en grænse for, hvor længe kommunen ville vente, før man var nødt til at gøre noget ved slusen, selv om der muligvis ville være tale om en dobbeltudgift for kommunen. Grænsen er snart nået, udtalte han.

Vi kan konstatere, at vi er blevet godt og grundigt holdt hen den ene gang efter den anden, med at projektet er lige om hjørnet.

Jeg mener grænsen nu er nået, og vi må kræve, at sluseproblemerne får første prioritet i kommunen, og at de løses hurtigst muligt. Vi kan ikke leve med at vores argumenter negligeres gang på gang.

På førstkommende bestyrelsesmøde i Ålavet vil vi koncentrere os om sluseproblematikken og vores stillings tagen til det videre forløb.

Uden at foregribe dette møde, vil jeg foreslå, at vi får assistance til den videre korrespondance med Slagelse Kommune.

Jeg har fra Lisbeth den 3. marts modtaget en mail, hvor hun skriver, at hun har fået henvendelse fra lodsejere, som har fået trukket arealer ud, som ikke længere kan få arealstøtte. Det er ganske urimeligt, hvis det er på grund af kommunens manglende opfyldelse af deres forpligtelser.

Til slut vil jeg gerne takke bestyrelsen og suppleanterne for godt samarbejde i det forløbne år.

Jeg mener, vi har berørt relevante emner i året der er gået

Det er præcist 11 år siden Å lavet blev oprettet på August Beks initiativ.

Vi har i de forløbne år stadigt og vedholdende overfor kommunen forsøgt, at påpege og komme med kvalificerede forslag til de problemstillinger, der er opstået.

Å lavet mener, at det nytter at stå sammen, så vi håber I som medlemmer fortsat vil bakke op om Å lavet, og derved styrke vores gennemslagskraft over for kommunen.

Vi ønsker et godt miljø omkring vores vandløb, men det er væsentligt at have for øje, at det ikke er uden grund vores forfædre gravede tusindvis af kilometer vandløb og etablerede dræn på vores dyrkede arealer.

Alt sammen med det formål at aflede og bortlede vand, og skabe optimale betingelser for planternes vækst.

Tak for ordet.

Kai